

Sygnatura akt I Ns 520/13

POSTANOWIENIE

Jelenia Góra, dnia 09.12.2013 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący SSR Jaromir Antoszewski

Protokolant Mariola Olechno

po rozpoznaniu w dniu 09.12.2013 r. w Jeleniej Górze na rozprawie sprawy

z wniosku J. L.

przy udziale (...) S.A w K.

- o ustanowienie służebności przesyłu

POSTANAWIA

I. oddalić wniosek;

II. kosztami postępowania obciążyć wnioskodawcę i uczestnika zgodnie z ich udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 520/13

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 29.03.2013 r. J. L. , reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wystąpił przeciwko (...) S.A. w K. o ustanowienie służebności przesyłu na rzecz każdorazowego właściciela urządzenia przesyłowego – linii energetycznej, zlokalizowanej na stanowiących jego własność nieruchomościach położonych w O. gmina K. – działkach gruntu nr (...) dla których Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydz. Zamiejscowy w Kamiennej Górze prowadzi księgi wieczyste nr (...) . Zażądał nadto zasądzenia na jego rzecz od uczestnika kwoty 37 707 zł jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie ww. służebności oraz wnosił o powołanie biegłych z zakresu geodezji, elektroenergetyki i szacowania nieruchomości .

W uzasadnieniu wskazał, iż przez opisane na wstępie działki przebiega linia energetyczna należąca do uczestnika , koszty oraz brak interesu publicznego w likwidacji tej linii wymagają ustanowienia służebności przesyłu, a uczestnik nie wyraża gotowości zawarcia stosownej umowy o czym świadczy stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 08.11.2011r. i 01.12.2011r. Powołując się na art. 305⁽⁽²⁾⁾§2 kc. , 143 kc. zaznaczył , że żąda ustanowienia służebności obejmującej zarówno powierzchnię zajęta pod słupy energetyczne jak i powierzchnię pod liniami energetycznymi oraz powierzchnię strefy ochronnej- obszar ok. 3516 m⁽⁽²⁾⁾. Podał , że wysokość wynagrodzenia wywiódł z różnicy pomiędzy wartością nieruchomości , porównując wartość nieruchomości rolnej z zakazem zabudowy – jaką w części obciążonej służebnością stanie się nieruchomość wnioskodawcy , i wartością nieruchomości przeznaczonej na usługi i handel z prawem do zabudowy , jakie to przeznaczenie ma pozostała część nieruchomości. Przemnożył powierzchnię (...) przez wartość m⁽⁽²⁾⁾ działki pod zabudowę tj. (...) i współczynnik korekcyjny (...) oraz powierzchnię (...) ⁽⁽¹⁾⁾ przez wartość m⁽⁽²⁾⁾ działki pod rolę tj. (...) i współczynnik korekcyjny (...). W odniesieniu do zarzutu zasiedzenia , które do 1990 r. mogło nastąpić wyłącznie na rzecz Skarbu Państwa , stwierdził nie udowodnienie przez uczestnika nabycia takiego prawa od Skarbu Państwa . Przywołał wyrok Sądu Najwyższego z dnia 09.12.2009r. , sygn. akt IV CSK 291/09 oraz brak dobrej wiary uczestnika jako posiadacza służebności po 1990r. Zakwestionował możliwość doliczenia

przez uczestnika okresu posiadania przez Skarb Państwa przed przeniesieniem posiadania prawa odpowiadającego służebności przesyłu w trybie art. 176 kc. jako możliwego tylko w okresie biegu zasiedzenia.

W odpowiedzi na wniosek z dnia 24.07.2013r. (...) S.A. w K., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie wniosku.

W uzasadnieniu przyznając fakt przebiegania przez działki nr (...) poniemieckiej linii średniego napięcia, przebudowanej w (...) zakwestionował twierdzenia wniosku jako gołosłowne, brak odnotowania w przedstawionych księgach wieczystych działek nr (...), oraz zasadność i wysokość wynagrodzenia. Dodatkowo podniósł zarzut przedawnienia wobec nieprzerwanego, trwałego i widocznego użytkowania w dobrej wierze urządzeń elektroenergetycznych na działkach wnioskodawcy do (...) czyli ponad 30 lat, pomimo swoich zmian organizacyjnych. Przywołał art. 292 i 172 kc.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. L. jest właścicielem nieruchomości położonych w O. – działek nr (...), dla których Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze W. Zam. w Kamiennej Górze prowadzi księgę wieczystą nr (...), działki nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze W. Zam. w Kamiennej Górze prowadzi księgę wieczystą nr (...). Przez nieruchomości te przebiega napowietrzna linia energetyczna średniego napięcia oparta na (...) słupach, a na działce nr (...) także linia niskiego napięcia oparta na trzech słupach.

(dowód: odpisy z księgi wieczystej k. 9-32,

mapa k. 69,

zeznania świadka M. B. k.76,

okoliczności bezsporne).

Pismem z dnia 20.10.2011 r. J. L. przez swoich pełnomocników wezwał (...) S.A. w K. Oddział w J. m.in. do podpisania umowy regulującej korzystanie z jego nieruchomości oraz wypłaty z tytułu służebności przesyłu sumy nie mniejszej niż 38 707 zł, przyjmując ją jako iloczyn powierzchni zajętych przez linię średniego napięcia (...) ⁽¹⁾ i (...) ⁽¹⁾, kwot odpowiednio (...) zł i (...) za m⁽²⁾ oraz (...) „współczynnika współkorzystania”.

W odpowiedzi pismem z dnia 08.11.2011r. (...) S.A. w K. Oddział w J. zażądał dostarczenia tytułu prawnego do nieruchomości, zaznaczenie na załączonych do wniosku mapach granic działek oraz urządzeń elektroenergetycznych, celem umożliwienia ustosunkowania się do wniosku. Zaznaczył, że do czasu uzyskania dokumentów sprawa pozostaje bez biegu.

W piśmie z dnia 22.11.2011r. J. L. przez swoich pełnomocników stwierdził brak sporządzenia mapy przez Starostwo Powiatowe w K. dla działek nr (...), umiejscowienie na działce nr (...) linii średniego napięcia. Domagał się odpowiedzi na pierwsze pismo w terminie 7 dni.

(...) S.A. w K. Oddział w J. pismami z dnia 20.12.2011r., 27.01.2012r. ponowił swoje żądanie, wskazując na możliwość wystąpienia o sporządzenie mapy.

W odpowiedzi właściciel nieruchomości ponowił swoje pierwotne żądanie co do polubownego załatwienia sprawy.

(dowód: pisma wnioskodawcy k. 35, 37,

pisma uczestnika k. 36, 39).

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie wnioskodawca dochodził ustanowienia na rzecz każdorazowego właściciela linii energetycznej średniego napięcia służebności przesyłu na stanowiących obecnie jego własność nieruchomościach położonych w O. – działkach gruntu nr (...), dla których Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydz. Zamiejscowy w Kamiennej Górze prowadzi księgę wieczyste nr (...), za wynagrodzeniem 37 707 zł.

Spór pomiędzy stronami sprowadzał się do oceny prawnej zasiedzenia służebności, przesłanek ustanowienia służebności, jej zakresu i wynagrodzenia z tego tytułu.

Stosownie do art. 305¹kc. nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu).

Wg. art. 305² § 1 kc. jeżeli właściciel nieruchomości odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna dla właściwego korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1, przedsiębiorca może żądać jej ustanowienia za odpowiednim wynagrodzeniem.

§ 2. Jeżeli przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1, właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu.

Art. 305⁴kc. stanowi: do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych.

Zgodnie zaś z art. 285 § 1 kc. nieruchomość można obciążyć na rzecz właściciela innej nieruchomości (nieruchomości władnącej) prawem, którego treść polega bądź na tym, że właściciel nieruchomości władnącej może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, bądź na tym, że właściciel nieruchomości obciążonej zostaje ograniczony w możliwości dokonywania w stosunku do niej określonych działań, bądź też na tym, że właścicielowi nieruchomości obciążonej nie wolno wykonywać określonych uprawnień, które mu względem nieruchomości władnącej przysługują na podstawie przepisów o treści i wykonywaniu własności (służebność gruntowa).

§ 2. Służebność gruntowa może mieć jedynie na celu zwiększenie użyteczności nieruchomości władnącej lub jej oznaczonej części.

W ocenie sądu wnioski nie zasługiwały na uwzględnienie. Wnioskodawca w żaden sposób nie wykazał ani powierzchni służebności ani wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności. Sąd dopuścił dowody z dokumentów i zeznań świadka M. B. zgłoszone przez strony, za wyjątkiem opinii biegłych geodety, elektroenergetyki i wyceny nieruchomości wnioskowanych przez J. L. Wnioskodawca, poprzez swojego pełnomocnika, wezwany zarządzeniem z dnia 01.07.2013r. doręczonym w dniu (...) do uiszczenia zaliczek na poczet ich wynagrodzenia, w terminie 14 dni, pod rygorem oddalenia wniosków dowodowych, nie uiszczył przedmiotowych zaliczek. Sąd nie znalazł zarazem podstaw do ich obniżenia, oddalając tu wniosek pełn. wnioskodawcy postanowieniem z dnia 19.09.2013r. W konsekwencji sąd wskazane wnioski oddalił (art. 130⁴ § 4 i § 5 kpc. w zw. z art. 13 § 2 kpc.). W tej sytuacji pozostały materiał dowodowy niewystarczający był do uwzględnienia wniosku o ustanowienie służebności przesyłu tj. ustalenia przebiegu urządzeń, zakresu służebności, wysokości wynagrodzenia i wniosek jako nieuzasadniony również podlegał oddaleniu. Trzeba tu nadmienić, iż sąd nie był obligowany do przeprowadzania we wskazanym przedmiocie przebiegu, zakresu i wartości służebności dowodów z urzędu. Obowiązek należytego wyjaśnienia sprawy nie spoczywa na Sądzie lecz stanowi ciężar procesowy stron (art. 3, 127, 210, 232 kpc oraz art. 6 kc; por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 18.09.1997 r., sygn akt III AUa 266/97, opubl. w Apel.-Lub. 1997/4/25, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29.12.2003 r., sygn akt I ACa 1457/03, opubl. w OSA z 2005r. z.3 poz.12, oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17.12.1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, opubl. w OSNC 6-7/97 poz. 76, z dnia 11.07.2001r. sygn. akt V CKN 406/00, Lex nr 52321, z dnia 12.04.2000r. sygn.. akt IV CKN 22/00 Lex nr 52438). Obowiązek Sądu polega na pouczeniu strony nieporadnej, ogólnym inspirowaniu czy pobudzaniu aktywności procesowej stron, dokładnym przeprowadzeniu

zawnioskowanych dowodów i dokonaniu ich wnikliwej oceny. Rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Sąd nie jest też zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa bowiem na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Dodatkowo zauważyć należy, iż pełnomocnik wnioskodawcy wbrew własnemu zobowiązaniu na rozprawie w dniu 19.09.2013r. nie przedłożył odpisu księgi wieczystej obejmującej działkę nr (...) wskazaną we wniosku. Działka ta tymczasem nie jest wymieniona w przedłożonych wydrukach z internetowej bazy ksiąg wieczystych.

Na koniec odnosząc się do zarzutu zasiedzenia służebności zgłoszonego przez uczestnika, trzeba zgodzić się ze stanowiskiem wnioskodawcy o braku wykazania tego zarzutu. Uczestnik w żaden sposób nie tylko nie wskazał okresu, w jakim miałyby nastąpić zasiedzenie ale też nie udowodnił, aby sam lub jego poprzednicy prawni byli właścicielami urządzeń elektroenergetycznych posadowionych na nieruchomościach i w zakresie służebności posiadali te nieruchomości wnioskodawcy przez okres zasiedzenia. Przedłożone dokumenty w postaci poświadczonych za zgodność z oryginałem przez radcę prawnego kopii decyzji z dnia 01.09.1975r. o zatwierdzeniu planu realizacyjnego linii 20 kV P.-P., przyjęcia środka trwałego z dnia 12.09.1989r. czy fragmentu grupy środków trwałych nie pozwalają na uznanie zarzutu za wykazany. Uczestnik nie przedłożył jednocześnie mimo wezwania z dnia 19.09.2013r., doręczonego w dniu 26.09.2013r. w czytelnej postaci pozostałych wnioskowanych dokumentów na okoliczność zasiedzenia. Brak zarazem jakichkolwiek podstaw do uznania istnienia dobrej wiary uczestnika – przedsiębiorstwa energetycznego, czy jego poprzedników prawnych w zakresie posiadania prawa odpowiadającego treści służebności przesyłu. Niezależnie od powyższego z przyjęcia środka trwałego z dnia 12.09.1989r. i zeznań świadka M. B. wynika, że linia średniego napięcia powstała w (...). Przyjmując zatem złą wiarę uczestnika należało uznać, że nie upłynął okres 30-u lat posiadania prowadzący do zasiedzenia w myśl art. 172 §2 kc.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 §2 kpc.